

4. Розробки навчальних програм з дисциплін другої і третьої груп їх професійною орієнтацією.

5. Розробки модульно-рейтингової системи оцінки знань студентів для кожної дисципліни за увагою їх входження до загального модулю дисциплін комп'ютерного спрямування. При цьому доцільним, на нашу думку, є загальна оцінка з модулю за якість виконання випускової роботи (диплому) з використанням сучасних комп'ютерних технологій.

ЦКТ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ – ДІЄВІ СУБ'ЄКТИ МОДЕРНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Наливайко Н.Я., асистент

Полтавський університет споживчої кооперації України

Викладачі і студенти виступають головними учасниками навчального процесу, діяльність яких пов'язана з використанням безмежного інтелектуального потенціалу суспільства, накопиченого за всю історію людства.

Пошук і переробка інформації – основні процеси, що здійснюються у системі навчання.

Переробка інформації та її трансформація у нові знання – процес продуктивний, який кваліфікується як основний вид інтелектуальної, творчої діяльності.

Пошук необхідної інформації – процес допоміжний. Втрати часу на пошук необхідної інформації – непродуктивні.

Головною тезою сучасної модернізації навчального процесу повинна стати: «Визволення вільного часу для творчої інтелектуальної діяльності кожному учаснику процесу».

Сьогодні для її втілення у життя існують абсолютно реальні можливості не тільки для вищих навчальних закладів, а практично для всієї системи освіти.

У чому вбачаються ці можливості? Відповідь найпростіша – у використанні гіперпростору Інтернету.

Сьогодні кожен розуміється на його безмежних можливостях для пошуку будь-якої цікавої чи необхідної інформації. Можливо ще не кожен має доступу до його ресурсів, чи ще не має навичок, але кожен знає, що в Інтернеті можна знайти все. Але як і коли?

Це питання, для спеціалістів нескладне. Та чи всі ті, кому потрібна інформація є спеціалістом у використанні Інтернет-технологій? Чи повинен кожен фахівець витратити свій продуктивний час на пошуки нових і тих, які швидко оновлюються Інтернет-адрес?

На нашу думку, повинен, якщо він дбає про свій імідж сучасного фахівця.

Та, якщо ми працюємо у закладах, де діють спеціальні підрозділи, які займаються професійно комп'ютерними технологіями, то мабуть маємо можливість, частину непродуктивної праці перекласти на ці підрозділи.

ЦКТ закладів освіти саме і відносяться до таких виробничих структур, які і мають належні знання і час для виконання інформаційно-пошукових робіт. Вони можуть і, на нашу думку, повинні постійно працювати у цьому напрямі, який має стати для них основним.

Пошук необхідних Інтернет-адрес, за якими розміщуються відомості та дані з напрямів науково-практичних досліджень, що проводяться викладачами, аспірантами і студентами закладу освіти, формування інтелектуальної бази знань для забезпечення навчального процесу, пошук повідомлень про інноваційні навчальні технології і методики та їх систематизація – повинні здійснюватися спеціалістами ЦКТ з подальшим доведенням інформації до безпосередніх користувачів.

Сьогодні, на жаль, у нас така послуга не має місця у обов'язках ЦКТ. При великих потужностях і відповідних можливостях, у нас відсутні будь-які навчальні бази даних з жодної навчальної дисципліни. Сьогодні все, що необхідно формується зусиллями викладачів та студентів кафедр. І в цьому один із парадоксів – ми маємо безцінний Інтернет і не маємо часу для його продуктивного використання.

Питання розширення функцій ЦКТ, створення у його складі спеціального підрозділу для здійснення інформаційно-пошукової роботи піднімалося не один раз. Та на жаль, питання залишається відкритим.

То може на хвилі модернізації навчального процесу у рамках нашого вступу до європейської науково-освітнянської співдружності воно буде вирішеним?

ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Негребецька Л.А., доцент, к.е.н.; Резніков Д.А., асистент

Полтавський університет споживчої кооперації України

Процеси європейської інтеграції охоплюють дедалі більше сфер життєдіяльності. Освіта, особливо вища школа, не є винятком. Україна чітко визначає орієнтири на входження в освітній простір Європи, здійснює модернізацію освітньої діяльності в контексті європейських вимог, дедалі наполегливіше працює над практичним приєднанням до Болонського процесу, започаткованого 29 країнами Європи у 1999 році. Якщо подивитись на новації, то основними з них є: двоступеневість освітніх циклів, введення системи контролю якості через ліцензування і акредитацію, демократизація через розширення прав органів

самоврядування, у тому числі студентського.

Спрогнозувати кінцеві результати для європейської освіти від реалізації ідей Болонської декларації повністю неможливо, але зволікати, вичікувати і таким чином віддалятися від Європи неприпустимо. Відмітимо, що при цьому більшість здобутків і традицій в освіті нашої країни мають бути збережені.

Поки що університети Європи мають досить відмінні схеми кредитних систем. В окремих країнах як умову нарахування кредитів ставлять вимогу: навчальне навантаження має містити в собі 50 і більше відсотків самостійної роботи студента. У багатьох університетах України запроваджено власні схеми оцінювання досягнень студентів: модульно-рейтингова, рейтингова і т. п.

Пріоритетом розвитку освіти є впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, що забезпечують подальше вдосконалення навчального процесу [1]. Одним із шляхів є впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу та розробка індивідуальних модульних навчальних програм різного рівня складності. Застосування нових форм і методів роботи стимулюватиме оновлення змісту навчання, більшу відповідальність студента і викладача за результати спільної праці.

Інформаційні технології кредитно-модульної системи повинні мати модульну архітектуру, завдяки чому з'являється можливість розширення, модернізації та планування. На сьогодні не існує досконалої комп'ютерної системи, що дозволяла б керувати усією діяльністю вищого навчального закладу. Але розробляються вимоги до таких інформаційних технологій, наприклад, розроблена концепція щодо змісту модулів. Зокрема, основними модулями мають бути модуль реєстрації, модуль управління групами, модуль бібліотеки, модуль календарного плану, модуль проведення тестування, модуль обміну інформацією, модуль адміністрування, модуль звітів, модуль контролю [2].

Проте не тільки технічна та змістова складові цієї роботи визначатимуть успішність проведення експерименту. Необхідно досягти розуміння необхідності його проведення серед вузівської громадськості. Саме психологічна неготовність, а в окремих випадках і небажання ламати стереотипи та обтяжувати себе додатковою працею можуть стати суттєвими перепонами в процесі оновлення схеми організації навчального процесу.

Визначення змістових модулів навчання з кожної дисципліни, узгодження кредитних систем оцінювання досягнень студента стануть основою для створення умов вільного переміщення студентів, викладачів, менеджерів освіти та дослідників у Європі.

Інтеграційний процес полягає у впровадженні європейських норм і стандартів в освіті, науці і техніці, поширенні власних культурних і

науково-технічних здобутків в ЄС. У кінцевому результаті такі кроки сприятимуть на підвищення в Україні європейської культурної ідентичності та інтеграцію до загальноєвропейського інтелектуально-освітнього та науково-технічного простору.

Література

1. Національна доктрина розвитку освіти // Болонський процес: Нормативно-правові документи / Укладачі Тимошенко З.І. та ін. – К.: Видавництво Європ. ун-ту, 2004. – С. 6-28.
2. Рябікова Г.В. Інформаційні технології навчально-виховного процесу в умовах кредитно-модульної системи // Матеріали Першої Міжнародної науково-практичної конференції «Науковий потенціал світу 2004». Том 58. Сучасні інформаційні технології. – Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2004. – С. 12-15.

КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ – ВАЖЛИВИЙ КРИТЕРІЙ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ В УКРАЇНІ

В'юницька Л.Г., ст. викладач

Полтавський університет споживчої кооперації України

Ідея європейської єдності, відданості європейським ідеалам лібералізму, демократії та громадянських свобод нерозривно пов'язане з ідеєю української державності. У сучасній Україні вища освіта базується на національній ідеї, зміст якої полягає у збереженні та примноженні національних освітніх традицій. Вища освіта покликана виховувати справжнього громадянина України, для якого потреба у фундаментальних знаннях та у підвищенні загальноосвітнього і професійного рівня асоціюється зі зміцненням своєї держави. Пріоритети європейської освіти полягають у наданні молодому поколінню знань про спільну європейську спадщину та практичних умінь адаптуватися до життя і навчання в різних країнах Європи, бути мобільними, соціально здібними, здатними до комунікації і захисту своїх прав. Дуже важливу роль у цьому відіграє культура мовлення, яка залежить від знання мовної системи, від загального культурного рівня людини і багатьох психолінгвістичних факторів. Чим вищий рівень національного мовлення як першоознаки інтелектуально-духовної атмосфери, тим вищий рівень свідомості людей. На рівні науково-культурологічного осмислення мову можна розглядати як рецептор духовно-емоційного життя людей, здатний у вищому своєму прояві переростати національні межі й сприйматися на рівні загальнолюдського надбання.

Духовна спадщина українського народу цінна й багата. Його етикет спілкування обґрунтований історією. Культура мовлення утверджує